

Offentliggörande av information Öhmangruppen

Bakgrund

Genom den så kallade Basel 3-överenskommelsen som infördes i form av tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet ändrades kraven på vilka uppgifter instituten skall offentliggöra. Bestämmelserna om offentliggörande av information återfinns i artiklarna 431–455 och 492 tillsynsförordningen och i artiklarna 89, 90 och 106 kapitaltäckningsdirektivet. De nationella val som antagits finns i FFFS 2014:12. Nedan sammanställs denna information för den konsoliderade situationen och i förekommande fall för de enskilda instituten.

Den konsoliderade situationen

Kraven på offentliggörande av information omfattar den konsoliderade situationen där E. Öhman J:or AB är moderföretag och E. Öhman J:or Fonder AB är ansvarigt institut. Övriga institut i den konsoliderade situationen är E. Öhman J:or Wealth Management AB, och Banque Öhman S.A. Samtliga av ovannämnda institut konsolideras fullständigt. I gruppen finns dessutom innehav i Nordnet AB (intresseföretag) som konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Den organisatoriska och rättsliga strukturen mellan dessa företag och moderbolaget framgår av koncernårsredovisningen.

Samtliga institut inom den konsoliderade situationen har funktioner för oberoende riskkontroll, compliance och internrevision. Verksamheten i Luxemburg har lokalt ansvariga personer för risk och compliance som rapporterar till respektive gruppfunktion i moderbolaget. Gruppfunktionen rapporterar i sin tur till ledningsgrupp och styrelse för både ansvarigt institut och gruppens moderbolag. Internrevision granskar enligt den plan som fastställs i respektive styrelse och avrapportering sker till styrelse på institutnivå samt på gruppnivå. Internrevision är outsourcad till extern leverantör.

Mål och riktlinjer för riskhantering

Risker uppstår i all affärsverksamhet, grundläggande för E. Öhman J:or AB-koncernens (Öhman) verksamhet är förmågan att hantera bolagens risker. Syftet med riskarbetet är att identifiera, analysera, mäta, kontrollera, förebygga samt när det är tillämpligt begränsa riskerna. Riskhanteringen hanteras primärt inom respektive affärsområde. Den oberoende riskkontrollen inom Öhman ansvarar för att kontrollera att de risker som uppstår som en följd av verksamheten är inom ramen för affärsområdenas tilldelade mandat och relaterar till Öhmans riskaptit och risktolerans.

Styrelsen i respektive bolag är ytterst ansvarig för Öhmans verksamhet och därigenom även för de risker som verksamheten medför samt för att riskhantering och riskkontroll efterlever interna och externa krav. För att uppnå detta beslutar styrelserna minst årligen om riskinstruktioner och risklimiter som för var tid ska vara gällande för verksamheten. Styrelsernas hjälpmedel, den interna styrningen och kontrollen, för att säkerställa att risktagande, riskhantering och riskkontroll är i linje med beslutade styrdokument består av de tre funktionerna för Riskkontroll, Compliance och Internrevision.

Riskhantering innebär att ansvaret för risken och hanteringen av risken ligger inom den verksamhet där risken uppstår. Till detta lager adderas den budgeterade och upplupna vinstnivå som bolaget vid vardera tillfälle har. Det finns även en kapitalbas som fungerar som förlustabsorberande lager.

Funktionen för *Riskkontroll* följer upp risknivåer inom organisationen och rapporterar risker till ledning och styrelse. Funktionen för *Compliance* ansvarar för att tillse efterlevnaden av interna och externa regelverk. Båda dessa funktioner ansvarar även för att säkerställa att beslutade kontroller är ändamålsenliga och efterlever externa krav. Funktionerna för Riskkontroll och Compliance rapporterar direkt till styrelse, VD, och ledning i respektive bolag. Rapporteringen sker både genom dagliga rapporter såväl som mer omfattande rapporter och analyser. Koncernens ledningsgrupper och styrelser arbetar aktivt tillsammans med funktionen för Riskkontroll med de strategiska riskfrågorna som berör affärsrisker kopplade till förändrade marknads- och affärsförhållanden.

Internrevisionens uppgift är bland annat att granska både den affärsdrivande verksamheten och kontrollfunktionerna, i syfte att säkerställa att den interna styrningen och kontrollen av företaget är ändamålsenlig.

Riskhantering och riskkontroll är dynamiska processer. Det innebär bland annat att inget moment är färdigutvecklat utan tvärtemot löpande är föremål för förbättringar. Dessa förbättringar innefattar regelverksmässiga, tekniska, matematiskt/statistiska, kommunikativa samt organisatoriska aspekter.

Information om risk till ledningsorganet

Riskfunktionen tar till varje styrelsemöte för respektive finansiellt institut inom den konsoliderade situationen, samt för moderbolaget, fram en skriftlig riskberättelse innehållande avrapportering av dels återkommande stående punkter, men även av riskfunktionen identifierade väsentliga områden, risker och händelser lyfts fram. Vid varje styrelsemöte för respektive bolag rapporterar riskfunktionen även ovanstående information muntligen. Vidare genomförs både daglig och mer utförlig månatlig riskrapportering till ledningen, exempelvis monitorering av placeringsbegränsningar i olika investeringsportföljer. Vid väsentliga händelser eller avvikelser förs löpande dialog och informationsgivning mellan riskfunktionen och både styrelse och ledning.

Företagsstyrning

Styrelsens sammansättning samt uppgiften om antal styrelseuppdrag som medlemmarna i ledningsorganet har finns på hemsidan under respektive bolag.

Öhman har antagit riktlinjer för utnämning och lämplighetsbedömning m.m. av styrelseledamöter och ledande befattningshavare. Syftet med dessa riktlinjer är att ange kriterier som ska beaktas av Öhman vid tillsättandet av styrelseledamöter i dess tillståndspliktiga dotterbolag och, i förekommande fall, holdingbolag till tillståndspliktiga dotterbolag samt ledande befattningshavare i Öhman. Riktlinjerna anger även vilken information som ska inhämtas från kandidater till ovan nämnda poster och hur denna ska utvärderas. Som underlag till utnämning av styrelseledamöter i tillståndspliktiga dotterbolag ska styrelsen i Öhman bedöma i vilken grad den aktuella dotterbolagsstyrelsen uppfyller de krav som ställs på styrelsen med beaktande av bolagets verksamhet, storlek och komplexitetsgrad samt verksamhetens art och omfattning. Styrelsen ska i sin helhet ha tillräcklig kunskap och erfarenhet för att leda bolaget. Bedömningen ska göras bl a med beaktande av resultatet av styrelsens utvärdering samt med fastställda kravprofiler för den eller de nya ledamöter som behöver rekryteras. Vidare skall kandidater för såväl styrelseuppdrag och ledande positioner lämplighetsprövas. Syftet med prövningen är att säkerställa att kandidaterna till tjänsterna enligt 3.1 har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av den typ av bolag som prövningen gäller och även i övrigt är lämpliga för uppgiften i fråga.

Öhman har identifierat fördelar med att ha diversifierade styrelser i bolagen i Öhmankoncernen och ser ökad mångfald i styrelsen som en viktig konkurrensfördel. Öhmans styrelse ska, mot bakgrund av ovan, när den föreslår styrelseledamöter till dotterbolagens styrelser beakta en bred uppsättning egenskaper och kunskaper och, när det är möjligt, balansera dessa på lämpligt sätt. Aspekter som ska vägas in är: kompetens, regional och branschfarenhet, utbildning, geografiskt ursprung, kön, samt ålder. Öhmans styrelse ska föreslå styrelseledamöter i dotterbolagen baserat på meriter och objektiva kriterier med vederbörlig hänsyn till fördelarna med mångfald i styrelsen.

Kapitalbas

Kapitalbasen består endast av kärnprimärkapital och gruppen tillämpar inga filter vid beräkningen. Avdrag görs för immateriella tillgångar.

Kapitalbaskategorier, tkr	E. Öhman J:or Fonder AB	Konsoliderad situation
	2015-12-31	2015-12-31
Aktiekapital	4 200	2 000
Balanserade vinstmedel	18 925	857 140
Summa kärnprimärkapitalposter	23 125	859 140
Förluster för innevarande räkenskapsår	-293	
Immateriella tillgångar	-3 666	-70 139
Uppskjutna skattefordringar	-	-15 478
Summa avdrag från kärnprimärkapital	-3 960	-85 618
Kapitalbas	19 165	773 522

Kapitalkrav

Den konsoliderade situationen och samtliga institut som ingår i gruppen har under året uppfyllt de krav som anges i artikel 92 i kapitaltäckningsförordningen.

Riskvägt exponeringsbelopp	E. Öhman J:or Fonder AB	Konsoliderad situation
Riskvägt exponeringsbelopp för kreditrisk enligt schablonmetoden	32 210	1 889 473
varav Institutexponering	9 001	202 532
varav Övriga poster	23 209	58 054
varav Centralbanker	-	-
varav Fondexponering	-	1 049
varav Aktieexponering	-	1 479 893
varav Hushållsexponering	-	147 945
Riskvägt exponeringsbelopp för marknadsrisk	N/A	-
Riskvägt exponeringsbelopp för operativ risk enligt basmetoden	N/A	442 523
Riskvägt exponeringsbelopp för fondförmögenhet	86 985	N/A
Riskvägt exponeringsbelopp för kostnadsrisk	151 221	N/A
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	151 221	2 331 995

Totalt minimikapitalkrav	12 098	186 560
---------------------------------	---------------	----------------

Överskott av kapital	7 067	586 963
----------------------	-------	---------

Kapitalbasrelationer	E. Öhman J:or Fonder AB	Konsoliderad situation
Kärnprimärkapitalrelation	12,67%	33,17%
Primärkapitalrelation	12,67%	33,17%
Total kapitalrelation	12,67%	33,17%

Kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
-----------------------------	-------	-------

Lagstadgad minimikapitalrelation inklusive buffert (2,5%)	10,50%	10,50%
---	--------	--------

Kärnprimärkapital tillgänglig utöver buffert	2,17%	22,67%
--	-------	--------

Samlat kapitalbehov	E. Öhman J:or Fonder AB	Konsoliderad situation
Minimikapitalkrav	12 098	186 560
Krav på kapitalkonserveringsbuffert	3 781	58 300
Kapitalbehov Pelare 2	500	18 503
Totalt kapitalbehov	16 378	263 363

Likviditetsreserv, tkr	E. Öhman J:or Fonder AB
Likvida medel på bankkonto	45 003
Kvot likviditetsreserv/internt krav på likviditetsreserven	235%

Metod för bedömning om det interna kapitalet är tillräckligt för den framtida verksamheten

För varje väsentlig risk som identifierats och bedömts materiell förs ett resonemang kring de närbesläktade begreppen riskaptit och risktolerans. Riskaptit och risktolerans beskriver *grad av önskad och maximalt tillåten riskexponering*. Begreppen är således ett verktyg för ledning och styrelse att kommunicera inriktning och nivå på risktagande. Detta i sin tur relaterar till den känslighetsanalys i respektive riskdimension som utgör Öhmans primära verktyg för att brygga mellan riskexponering och kapitalbehov som i sin tur är grunden för Öhmans interna kapitalutvärderingsprocess.

Kreditrisk

Öhmans primära kreditrisk uppstår främst vid utlåning till depåkunder och lån till kunder inom Banque Öhman. Kapitalkrav för kreditrisk beräknas enligt schablonmetoden. I verksamheten finns dels en lokal kreditkommitté som aktivt arbetar med att begränsa belåningsmöjligheter (hair cuts) samt att kontinuerligt följa upp och arbeta med belåningsgrader och dels en central kreditkommitté som består av styrelsen i bolaget där varje kredit tas upp för beslut.

Bedömningar om utestående krediter redovisningsmässigt skall klassificeras som osäkra eller förfallna sker på enskild nivå och skall hanteras som sådana när garantier eller ställda säkerheter inte täcker krediten och när räntebetalning eller amortering uteblir trots att påminnelser delgetts kreditagaren. Öhmangruppen har per bokslutet 2015 inga reserverade osäkra eller förfallna krediter.

GENOMSnittLIG KREDITRISK, EXPONERINGSBELOPP

Exponeringsklasser, tkr	E. Öhman J:or Fonder AB					Konsoliderad situation				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Genomsnitt	Q1	Q2	Q3	Q4	Genomsnitt
Institutexponering	6 088	7 506	7 961	9 001	7 639	198 877	273 178	245 398	202 532	229 996
Övriga poster	21 949	22 267	20 354	23 209	21 945	32 952	38 190	52 099	58 054	45 324
Fondexponering	-	-	-	-	-	22 901	22 489	4 149	1 049	12 647
Aktieexponering	-	-	-	-	-	1 556 483	1 471 275	1 525 379	1 479 893	1 508 257
Hushållsexponering	-	-	-	-	-	168 947	126 787	160 972	147 945	151 163
Summa kreditrisker	28 037	29 774	28 315	32 210	29 584	1 980 159	1 931 918	1 987 997	1 889 473	1 947 386

GEOGRAFISK FÖRDELNING

Exponeringsklasser, tkr	E. Öhman J:or Fonder AB				Konsoliderad situation					
	Sverige	UK	Övrigt	Totalt	Sverige	UK	Luxemburg	Portugal	Övrigt	Totalt
Institutexponering	9 001	-	-	9 001	166 591	4 109	17 784	-	14 047	202 532
Övriga poster	23 209	-	-	23 209	49 839	-	8 215	-	-	58 054
Fondexponering	-	-	-	0	1 049	-	-	-	-	1 049
Aktieexponering	-	-	-	0	1 479 893	-	-	-	-	1 479 893
Hushållsexponering	-	-	-	0	138 630	920	9	4 958	3 429	147 945
Summa kreditrisker	32 210	0	0	32 210	1 836 002	5 029	26 008	4 958	17 476	1 889 473

FÖRDELNING LÖPTID

Exponeringsklasser, tkr	E. Öhman J:or Fonder AB					Konsoliderad situation				
	1 mån	1 år	1-5 år	E.T.	Summa	1 mån	1 år	1-5 år	E.T.	Summa
Institutexponering	9 001	-	-	-	9 001	202 532	-	-	-	202 532
Övriga poster	23 209	-	-	-	23 209	58 054	-	-	-	58 054
Fondexponering	-	-	-	-	0	1 049	-	-	-	1 049
Aktieexponering	-	-	-	-	0	-	-	-	1 479 893	1 479 893
Hushållsexponering	-	-	-	-	0	147 945	-	-	-	147 945
Summa kreditrisker	32 210	0	0	0	32 210	409 580	0	0	1 479 893	1 889 473

Vid beräkningen av gruppens kreditrisker för institutsexponeringar använder bolagen följande externa ratinginstitut; Moody, Fitch, S&P samt DBRS.

Marknadsrisk

Marknadsrisk utgörs av "risken att marknadsvärdet för finansiella instrument ändras till följd av förändringar i räntor, valutakurser eller andra till de finansiella instrumenten kopplade faktorer som anställd på Öhman inte kan påverka".

Bolag inom koncernen vilka bedriver kapitalförvaltningsverksamhet är indirekt exponerade mot marknadsrisk genom att en betydande andel av bolagens intäkter är baserad på förvaltd volym. Öhman klassificerar inte den indirekta marknadsrisken som marknadsrisk utan klassificerar den som en affärsrisk. Banque Öhman har begränsad marknadsrisk i egen balansräkning.

Operativ risk

Operativa risker utgörs av risken för att omfattande negativa konsekvenser såsom förluster uppstår på grund av händelser kopplade till hur verksamheten organiseras, bedrivs eller administreras. Inom operativa risker ingår även legala och regulatoriska risker vilka definieras som risken att hamna utanför de ramar som lagar och förordningar skapar för branschen. Operativa risker är en risk som uppstår som en följd av att bedriva affärsverksamhet utan att den möjliggör förtjänster. Det ligger därför i verksamhetens intresse att kontinuerligt arbeta för att minska den operativa

riskan. Medvetenheten inom bolaget för konsekvenserna av operativa risker är mycket hög. Öhman beräknar kapitalkrav för operativa risker med hjälp av basmetoden. För ytterligare information kring operativa risker och hur Öhman arbetar för att hantera dem hänvisas till koncernårsredovisningen.

Likviditetsrisk

Öhman är exponerad mot två olika former av likviditetsrisk, dels refinansieringsrisk och dels marknadslikviditetsrisk. Den senare hanteras och regleras som en marknadsrisk.

Öhman definierar likviditetsrisk som risken att inte kunna fullfölja sina åtaganden gentemot intressenter och kunder på grund av bristande tillgång på likvida medel och/eller avsaknad av möjlighet till refinansiering. Risken innefattar även att Öhman av andra intressenter kan anses ha bristande tillgång till likviditet. Likviditetsrisk är därmed en risk som är starkt förknippad med ryktesrisk.

I balansräkningen finns poster, som i samband med att verksamheten bedrivs, kan bidra med både förväntade och icke förväntade kassaflöden. De kassaflödesförändringar som är av negativ karaktär och som Öhman inte är beredd på, bidrar med likviditetsrisk. Koncernens verksamheter medför viss likviditetstransformering, och därmed även viss strukturell likviditetsrisk. Denna aspekt är dock begränsad.

Hanteringen av likviditetsrisk sker främst genom att affärsområden och bolag har antagit, och följer, likviditets- och finansieringsinstruktioner vilka är i enlighet med Finansinspektionens krav enligt FFFS 2010:7.

Nyckeltal som används i rapporteringen av likviditetsrisken inkluderar bland annat kvoten av likviditetsreserv delat med internt krav på likviditetsreserv. Kvoten uppgick vid årsskiftet till 235,0. Likviditetsreserven består av likvida medel och uppgår till 45,0 MSEK per bokslutet.

Exponeringar i aktier som inte ingår i handelslagret

Avsikten med gruppens innehav är av strategisk karaktär och värdering sker i enlighet med IFRS och den indelning i de olika hierarkiklasserna som återges i detta regelverk. Tillämpade värderingsmetoder inbegripet huvudentaganden, balansräkningsvärdet, det verkliga värdet och övriga upplysningskrav enligt artikel 447 redogörs för i gruppens koncernredovisning för 2015.

Ersättningspolitik

Information kring gruppens ersättningspolitik lämnas i separat dokument på bolagets hemsida.

Bruttosoliditet

Bruttosoliditetsgraden (primärkapitalet/summan av exponeringsvärdena för samtliga tillgångar och poster utanför balansräkningen minskat med immateriella tillgångar) är beräknad som det enkla aritmetiskt medelvärde av de månatliga bruttosoliditetsgraden under ett kvartal.

Månad	E. Öhman J:or Fonder AB	Konsoliderad situation
Oktober	39,10%	44,01%
November	39,20%	42,65%
December	28,03%	44,00%
Genomsnittlig bruttosoliditetsgrad	35,45%	43,55%

Intecknade tillgångar

Övriga tillgångar som inte är intecknade består av övriga fordringar, anläggningstillgångar och immateriella tillgångar.

INTECKNADE TILLGÅNGAR

Item	Konsoliderad situation		
	Intecknade tillgångar	Icke intecknade tillgångar	Matching liabilities
Loans on demand	133 780	605 467	-
Equity instruments	-	673 868	-
Other assets	-	430 365	-
Nominal of loan commitments received	-	-	-
Other	-	-	-
Summa	133 780	1 709 700	0